О Б Щ И Н А Е Л Е Н А

5070 гр. Елена, ул. „Иларион Макариополски” № 24 **e-mail: obshtina@elena.bg**
тел. 06151/61-32, факс 06151/65-10 **www.elena.bg**

изх.№ РД.01.02 - _____ / _____.2024 г.

ДО

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ГР. ЕЛЕНА

П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

от инж. Дилян Стефанов Млъзев - кмет на община Елена

Относно: Приемане на отчета за изпълнение на бюджета на Община Елена за 2023 г., отчет за изпълнение на инвестиционната програма за капиталови разходи за 2023 г., отчет на сметките за средства от ЕС на Община Елена за 2023 г. и отчет за състоянието на общинския дълг за 2023 г.

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

В Закона за публичните финанси е регламентирано задължението на кмета на общината да изготви отчет за изпълнението на бюджета по показателите, по които е приет. В закона за общинския дълг е вменено задължението на кмета да направи отчет на общинския дълг през изминалата година, който отчет е неизменна част от отчета за изпълнение на бюджета. През 2023 г. бюджетният процес не бе в установените норми поради късното приемане на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г.

На 09.03.2023 г. с Решение № 34 на Общински съвет Елена са определени разчетни показатели, условия и лимити за уреждане на бюджетни отношения за срока до приемане на бюджет 2023 г. на Община Елена, в съответствие със Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г.

През този период сме се ръководили от разпоредбите на т.н „удължителен закон за 2022 г.“ и последвалото го изменение и допълнение и Постановление на Министерски съвет № 7 от 19.01.2023 г.

Извършените през този период разходи са с регулярен характер, а реализираните инвестиционни разходи са с източник на финансиране преходен остатък и целева субсидия за капиталови разходи.

На 07-ми септември 2023 г. е приет бюджета на Община Елена с Решение № 140 на Общински съвет Елена с начален план 24 943 537 лв. Бюджетът е приет по първоначални

показатели от МФ и достигнати стойности на трансфери, като след приемането му се получиха писма за допълнителни трансфери и уточненият план към края на периода е 27 345 620 лв.

1.ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРИХОДИТЕ

Общият размер на изпълнението на приходната част на бюджета към 31.12.2023 г. е в размер на 21 128 183 лв. при уточнен план 27 345 620 лв., което представлява 77% изпълнение на плана на бюджета. Наличните средства в края на годината по банкови сметки на общината, в т. ч. депозит са в размер на 7 161 648 лв.

Разпределението на изпълнението на приходите е както следва:

- Държавни дейности – 89% от предвиденото за годината;

- Местни дейности – 62% от планираните за годината;

За сравнение през 2022 г. изпълнението на бюджета е било 76 на сто от планираното.

1.1. ПРИХОДИ ЗА ДЕЛЕГИРАНИ ДЪРЖАВНИ ДЕЙНОСТИ

Уточненият план на приходите за държавни дейности е в размер на 15 588 967 лв., а изпълнението е в размер на 13 896 519 лв., в т.ч. наличност в началото на периода 1 777 742 лв.; наличност в края на периода (–) 1 768 733 лв.

Изпълнението на приходите за държавни дейности е 89 на сто от уточнения им план, при 87 на сто изпълнение през предходната година. Относителното тегло на отчета на приходите за държавни дейности, към общия отчет е 66 на сто, при 63 на сто през същия период миналата година.

- При уточнен план за собствени приходи на делегираните бюджети в образованието 1 416 лв., са постъпили на 100 % от предвидените за годината приходи. Постъпили са и застрахователни обезщетения за ДМА в размер на 2 607 лв. Сумата от 141 217 лв. в параграф 36-19 Други неданъчни приходи представлява прекласифициран трансфер за Лична помощ по чл.13 от ЗЛП, съгласно указания на МФ – 141 103 лв. и 114 лв. приходи от вторични суровини.

- Общата субсидия за държавни дейности е увеличена в сравнение с първоначален план в резултат на писма на МФ и уточнения план е 11 995 379 лв. Усвоени са 100 % от предвидената по ЗДБРБ за 2022 г. и последвалите промени в посока увеличение. В сравнение с 2022 г. предоставената от МФ обща субсидия за делегираните от държавата дейности е увеличена с 2 726 002 лв., което се дължи на предоставените допълнителни средства във всички функции през изминалата година.

- Целевата субсидия за капиталови разходи за държавни дейности по първоначален план е 379 728 лв., след направените промени в инвестиционната програма става 379 911 лв. Към края на отчетния период целевата субсидия за капиталови разходи за държавни дейности е усвоена в същия размер.

- С получени от общината целеви трансфери от ЦБ чрез кодовете на СЕБРА 488001 е увеличен параграф 31-18 за държавни дейности с 495 680 лв., представляващи

средства за покриване на част от транспортните разходи за доставка на хляб и основни хранителни продукти – 28 275 лв., възстановени присъдени издръжки от Централния бюджет в размер на 20 673 лв. и 151 лв. възстановени транспортни разходи на правоимащи болни от Централния бюджет. По този параграф са и получените целеви трансфери за подготовка и произвеждане на избори за Народно събрание на 02.04.2023 г. – 80 276 лв., допълнителен целеви трансфер за финансово осигуряване на подготовката и произвеждане на първи и втори тур на изборите за общински съветници и кметове през 2023 г. – 257 425 лв., средствата, отпуснати по Програмата за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 – 2022 г. в размер на 107 280 лв. за окончателно плащане и средства за покриване на банкови такси в размер на 1 600 лв.

- По параграф 31-20 са възстановени целеви трансфери в размер на (-) 9 317 лв., компенсации по чл.283 от ЗУО от 2022 г. и субсидии за вътрешноградски линии и междуселищен транспорт.
- За получени от общината целеви трансфери от ЦБ чрез кодове в СЕБРА 488002 за отчетния период е увеличен параграф 31-28 за държавни дейности с 295 081 лв. по план, по отчет – също толкова. Тук са средства за субсидии за вътрешноградски и междуселищен превоз в т.ч. за несубсидирани линии съгласно ПМС №11/2023 г. по план 76 550 лв. и отчет на същата стойност; компенсации по чл.283, ал.2 от ЗПУО - по план 211 977 лв., по отчетни данни на същата стойност; компенсации за безплатни или по намалени цени пътувания - по план 6 554 лв., отразени и в отчет. На превозвачи са разплатени 72 323 лв., а за собствен транспорт на училищата – 175 669 лв. Остатъкът от 47 089 лв. е изтеглен по сметка на общината, като от него 658 лв. са компенсации за определени категории пътници, субсидии вътрешноградски и междуселищни линии-3 487 лв., субсидии за несубсидирани линии – 6 636 лв., а 36 308 лв. са средства по чл.283 от ЗПУО. Част от тези средства подлежат на връщане в Централен бюджет през 2024 г.
- Получени трансфери между бюджети – параграф 61-01 Получени трансфери в размер на 526 205 лв., в т.ч. прекласифициран трансфер по механизма „Лична помощ“ отчетени в изпълнение на 100%. Получените трансфери са както следва: от Агенция социално подпомагане към МТСП по Национален механизъм „ Лична помощ“ - в размер на 524 155 лв. и 2 050 лв. постъпили средства от МТСП в изпълнение на §38, ал.17 и ал.18 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗПУО, поради неспазване на условията на Закона за семейните помощи за деца.
- По параграф 61-05 са отразени получените средства от МТСП по национални програми за осигуряване на заетост в размер на 31 180 лв., същите са отчетени като приход за делегирани държавни дейности и изпълнение 100%.
- Като предоставен трансфер в параграф 62-02 Предоставени трансфери е отразена сумата 485 лв., представляваща неверифицирани разходи по проекти от Европейския съюз, изпълнявани от сектор „Образование“.

- По параграф 76-00 Предоставени заеми от/за бюджетни и СЕС е отразен предоставен заем на ЦГ „Приказен свят“ с.Майско за изпълнение на проект „ Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“.
- Като временно съхранявани средства в плана е отразена наличността към началото на годината по проекти в системата на образованието (-) 55 407 лв., а в отчета е отразена разликата между начално салдо и крайно салдо по тези проекти за текущата година 20 452 лв.
- По параграф 93-10 Чужди средства от други лица (небюджетни предприятия и физически лица) (+/-) с положителен знак е постъпил депозит по сметки на делегираните бюджети в размер на 426 лв.
- Като приход за държавни дейности е отчетен и преходният остатък, който в началото на периода е 1 777 742 лв., а в края на периода е (–) 1 768 733 лв.

1.2.ПРИХОДИ ЗА МЕСТНИ (ОБЩИНСКИ) ДЕЙНОСТИ

Приходите за местни дейности след извършените промени от началото на годината до края на отчетния период са увеличени с 684 760 лв. Уточненият план е 11 756 653 лв. Изпълнението е в размер общо 7 231 664 лв., в т.ч. наличност в началото на периода 4 037 739 лв.; наличност в края на периода (-) 4 680 061 лв.; наличност по депозити в началото на периода 717 854 лв.; наличност по депозити в края на периода (-) 712 854 лв.

Изпълнението на приходите за местни дейности спрямо плана им е 62%, идентично с миналата година. А изпълнението на местни дейности спрямо общото изпълнение е 34 на сто.

- При план 927 000 лв. имуществените и други данъци по ЗМДТ са изпълнени в размер на 880 905 лв., което е 95 на сто от предвиденото за годината. По видове данъци изпълнението е както следва: внесеният окончателен годишен (патентен) данък е 20 999 лв. или 95% от предвидения годишен размер; Данъкът върху недвижимите имоти е изпълнен в размер на 257 566 лв. или 117 на сто от предвиденото; Данъкът върху превозните средства е изпълнен в размер на 352 186 лв. или 108 %. Изпълнението на данъка върху възмездно придобито имущество е в размер на 230 106 лв., представляващо 68% от плана. Туристическият данък е събран на 100 на сто от плануваното – 20 048 лв..

За същия период на 2022 г. постъпилите данъчни приходи са 1 022 515 лв., т.е отчитаме понижение на приходите от данъци с 141 610 лв. в общинската хазна, дължащо се най-вече на намалението на данък върху възмездно придобито имущество. Този данък е трудно прогнозируем и зависи главно от пазара на недвижими имоти.

Трябва да се отбележи, че данъчната администрация на общината полага големи усилия за постигане на максимално добра събираемост. Издадените през 2023 г. актове за установяване на задължения са 270 на брой (през 2022 г.- 332 броя) на стойност 100 397 лв. (332 150 лв. за 2022 г.). Събраните приходи през 2023 г. по

актове за установяване на задължения са на стойност 188 431 лв. (през 2022 събрани 109 021 лв.). В следствие на последователните действия на данъчната администрация намаляват като цяло нередовните платци, поради което намалят издадените актове, както и стойността на същите.

При план за неданъчните приходи общо 1 813 210 лв., изпълнението е 1 988 400 лв., което е 109 на сто от предвиденото за годината. За същия период през 2022 г. сме отчели 1 604 613 лв., представляващи 89 на сто от планираните тогава приходи.

Приходи и доходи от собственост общо са постъпили 1 055 918 лв. при 765 400 лв. за същия период на 2023 г., с близо 38% повече. Постъпилите приходи са както следва: от продажба на услуги, стоки и продукция 852 321 лв. или 112 на сто от плануваното (за сравнение за същия период на 2022 г. – 570 838 лв), приходи от наеми на имущество 94 038 лв., което е 113 на сто от предвидените за годината приходи, при 82 333 лв. през миналата година, от наеми на земя и зает общински терен са постъпили 109 559 лв., представляващи 103 на сто от годишния план при 111 572 лв.изпълнение през миналата година. Тук отчитаме увеличение при реализацията на приходите, най-вече от продажба на услуги, стоки и продукция. Причината е спечелените съдебни дела от общината по продажба на дървесина от общински горски фонд и възобновените процедури.

Такси за детска ясла и детска кухня – план 5 880 лв., постъпили през отчетния период – 5 709 лв., което е 97 % от предвиденото. Приходите от такси за ползване на домашен социален патронаж са 120 681 лв., при план 105 000 лв., или изпълнение от 115 %, при изпълнение миналата година от 110 992 лв. Предвидените по план приходи от такси за ползване на пазари, тържища и др. са 41 774 лв., представляващи 119% от планираното при изпълнение през 2022 г. в размер на 35 662 лв. Приходите от такса за битови отпадъци са 575 066 лв., при планирани 563 800 лв., представляващи 102 % от годишния план при изпълнение през 2022 г.- 510 508 лв. Събраните приходи от такси за технически услуги са 48 537 лв. при план 33 000 лв., което е 147 % изпълнение, при 27 314 лв. изпълнение през миналата година. Постъпилите приходи от такси за административни услуги – 49 914 лв., при планирани – 60 000 лв. т.е. 83 % от плана и изпълнение през 2022 г. – 52 012 лв. Приходите от такси за откупуване на гробни места са 1 850 лв. при план 2 000 лв., изпълнение 93%, а от такси за притежаване на куче са постъпили 145 от планирани 200 лв.

Общо постъпилите общински такси за отчетния период са 803 676 лв. при планирани 804 880 лв., т.е. 105 % изпълнение. За сравнение за същия период на 2022 г. са постъпили 759 444 лв. Като цяло отчитаме почти същата събираемост на общински такси.

Постъпили са 79 511 лв. от глоби и неустойки при планирани 41 000 лв.- 194 на сто изпълнение, в т.ч. лихви за недобори от имуществени данъци и такса битови отпадъци 79 511 и от глоби, санкции, неустойки и др. - 0 лв. Това също са трудно прогнозируеми приходи, като ги планираме на база процент от недобори, планирани за събиране.

Постъпленията от други неданъчни приходи са в размер на 20 802 лв., в т.ч приходи от други застрахователни обезщетения – 0 лв. и други неданъчни приходи –20 850 лв.

Тук са отчетени и (-) 48 лв. реализирани курсови разлики от валутни операции по параграф 36-01.

Внесеният ДДС за периода е в размер на (-) 95 498 лв., а внесеният данък върху приходите по ЗКПО е (-) 17 832 лв.

От предвидените първоначално 94 624 лв. приходи от продажба на общинско имущество са постъпили 86 479 лв., при изпълнение през 2022 г. – 107 475 лв. От продажба на сгради са постъпили 0 лв., от продажба на транспортни средства – 4 888 лв., от продажба на нематериални дълготрайни активи приходите са 30 924 лв., а от продажба на земя – 50 667 лв. Проведени са две неуспешни процедури за продажба на общинско имущество поради неявили се кандидати.

От плануваните приходи от концесии в размер на 1 710 лв. са постъпили 855 лв.

Отчетени са и постъпили помощи от страната – 700 лв. и от чужбина за нуждите на Домашен социален патронаж в размер на 13 789 лв.

При уточнен план 2 740 210 лв., постъпилите собствени приходи (данъчни и неданъчни) общо са реализирани в размер на 2 869 305 лв. или изпълнение 105 на сто, а за 2022 г. е било 103 % от плана.

От изложеното до тук е видно, че събираемостта на данъчни приходи се увеличава в годините и като процент и като абсолютна сума (с 242 177 лв. спрямо 2022 г.), за което общинска администрация полага огромни усилия. Следва да се има предвид, че през изминалата година не са променяни ставки и размери на данъци и такси в община Елена. Неданъчните приходи също бележат ръст, което се дължи на проведените процедури за продажба на дървесина.

- Общата изравнителна субсидия (в т.ч. за зимно поддържане и снегопочистване) по план е 1 840 300 лв. и е усвоена на 100%. Като преходен остатък от зимно поддържане и снегопочистване по сметката на общината са изтеглени 272 041 лв.

- Целевата субсидия за капиталови разходи в местни дейности е усвоена в пълен размер от планирани 1 807 189 лв., като от тези средства 1 518 754 лв. останаха преходен остатък по сметка на общината.

- През месец октомври 2023 беше извършена трансформация на целева субсидия за капиталови разходи в целеви трансфер за неотложни текущи ремонти на общински пътища и улична мрежа в размер на 910 000 лв. Сумата беше отразена със знак (-) в параграф 31-13 Получени целеви трансфери за капиталови разходи и с положителен знак в параграф 31-18 Получени други целеви трансфери от ЦБ. По същия параграф са отразени 58 200 лв. целеви трансфер за достигане на МРЗ в местни дейности. И двата трансфера са отразени на план и на отчет с еднаква сума, но по сметката на общината в края на годината останаха 100 865 лв. преходен остатък от трансформираната целева субсидия през текущата година.

- В местни дейности като възстановен трансфер в централен бюджет по параграф 31-20 са отразени 47 лв. остатък от трансформирана целева субсидия в трансфер за текущи ремонти от 2021 г.

- Като получен трансфер за местни дейности по параграф 61-01 Получени трансфери е отразен получен трансфер от Фонд „Социална закрила“, съгласно Договор за закупуване на лекотоварен автомобил за нуждите на Домашен социален патронаж гр.Елена в размер на 32 220 лв., постъпил трансфер от МРРБ по споразумение, представляващ окончателно плащане за обект „Реконструкция на общински път VTR1074/II-53 Елена – Беброво/Марян – Костел-Зеленик от км 6+530 до км 8-032“ в размер на 300 000 лв. Постъпилото ДДС по проект " Реконструкция на вътрешна водопроводна мрежа с.Константин и с.Майско" и тротоари към съществуващи улици в гр.Елена" по договор №BG06RDNP001-7.001-0134 по ПРСР на стойност 9 518 лв. е отразено със знак (+) в изпълнение на Указание № ДДС 07/2015 г., като не е отразено в плана по съответния параграф.

- Като намален приход за местни дейности са посочени предоставените трансфери по ЗУО от община Елена на община В.Търново (-) 741 лв., отразени са в параграф 61-02 Предоставени трансфери. Тук е отчетен и предоставен трансфер на община Котел в размер на 2 000 лв. за организиране на съвместно мероприятие.

- Като предоставени трансфери между бюджетни сметки и сметки за средства от Европейския съюз са отчетени (-) 66 819 лева, представляващи съфинансиране по проекти и неверифицирани разходи по същите.

- По параграф 64-01 са отразени получени трансфери от ПУДООС за реализиране на проекти по Национална кампания „За чиста околна среда“ на стойност 22 500 лв., представляващи авансово плащане от ПУДООС. Проектите са изпълнени и отчетени пред финансиращия орган, като в рамките на годината са разплатени със собствени средства на общината, но окончателно плащане от страна на ПУДООС не е постъпило.

- Предоставените заеми от бюджета за СЕС са с положителен знак и на стойност 1 312 лв. Това са предоставяни в предходната година заеми от общината по проекти, като средствата след възстановяване от Управляващите органи са възстановени по сметка на общината.

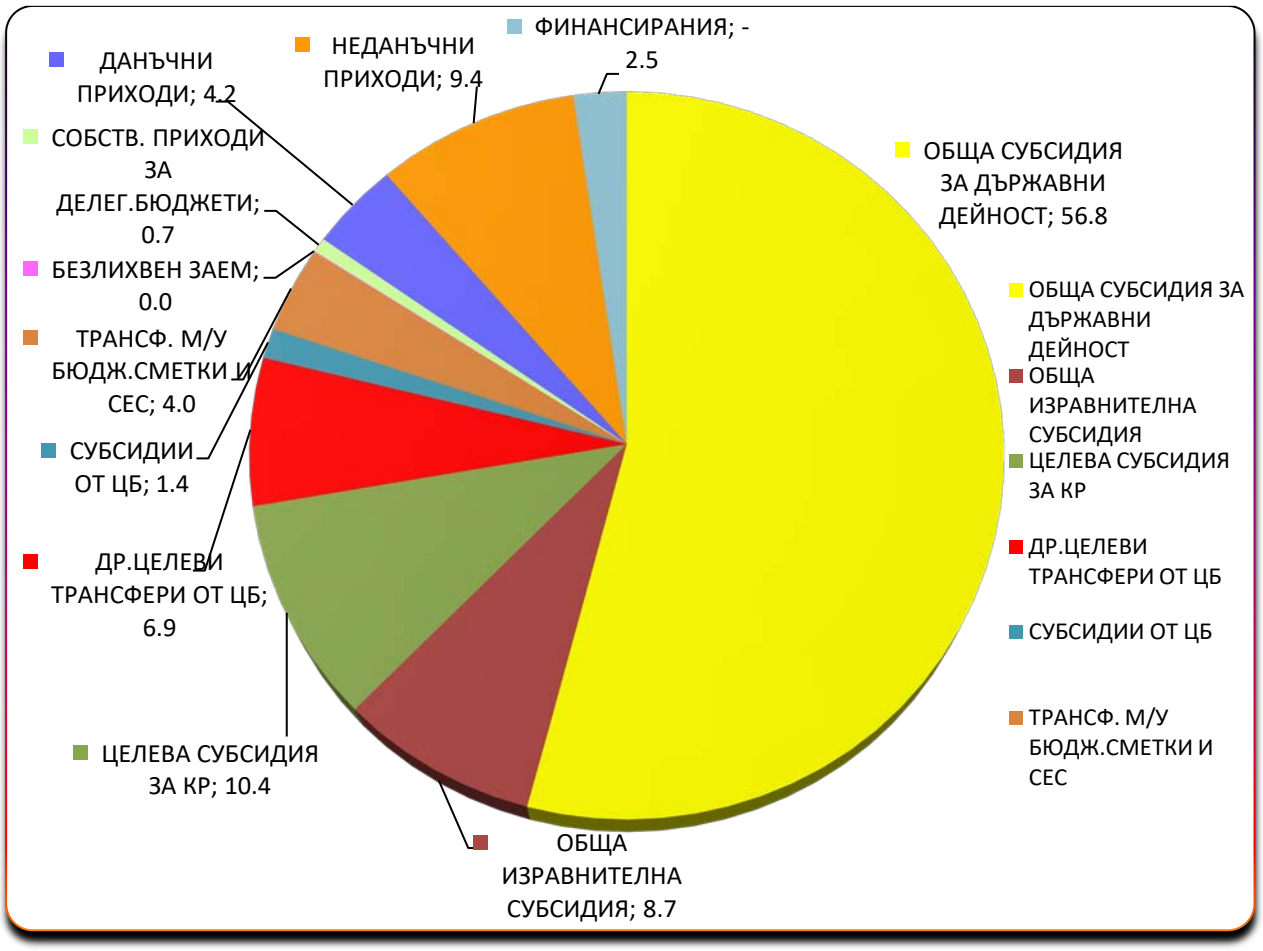
- По параграф 72-01 са отразени предоставените средства по възмездна финансова помощ на МИГ „Елена и Златарица“ и Читалище „Напредък 1863“ гр.Елена за подпомагане изпълнението на проекти в размер на (-) 116 514 лв. От предоставените средства са възстановени 111 604 лв. и са отразени по параграф 72-02 Възстановени средства по възмездна финансова помощ. Като цяло параграф 72-00 е с отрицателен знак и стойност (-) 4 910 лв.

- По параграф 88-03 е отразено салдото по програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвими групи“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г., проект № BGLD-1.007-0039 „Стимулиране на икономическата активност и създаване на заетост в община Елена чрез прилагане на иновативни подходи“ в размер на 81 697 лв.

- Като друго финансиране са отчетени средства в размер на 11 262 лв., представляващи отчисления по чл.64 от ЗУО от предходни години, набрани по партидата на общината, които използвахме за изготвяне на технически проект на депо за строителни отпадъци.

➢ Към приходите за местни дейности е и преходният остатък, който в началото на периода е 4 037 739 лв., наличност в края на периода (-) 4 680 061 лв.; наличност по депозити в началото на периода 717 854 лв.; наличност по депозити в края на периода (-) 712 854 лв.

Разпределението на приходите по източници в процентно изражение може да се види на следната диаграма:

2.ИЗПЪЛНЕНИЕ НА РАЗХОДИТЕ

Общият обем на разходната част на бюджета по уточнен план е 27 345 620 лв., а изпълнението 21 128 183 лв. или 77 на сто, в това число по отчет:

- Разходи за държавни дейности - 13 896 519 лева
- Разходи за общински дейности - 6 727 522 лева
- Разходи за дофинансиране на държавни дейности - 504 142 лева

2.1.РАЗХОДИ ЗА ДЪРЖАВНИ ДЕЙНОСТИ

Уточненият план на разходите за държавни дейности към края на отчетния период е 15 588 967 лв., изпълнението е 13 896 519 лв. или 87 на сто.

Относителното тегло на извършените разходи за държавни дейности към общия размер на разходите по бюджета е 66 на сто, при 63 на сто през предходната година.

По видове разходите са както следва:

За възнаграждения на щатен персонал по трудови и по служебни правоотношения са изплатени 6 745 415 лв, което е 95 на сто от планувания размер. В сумата на изплатените заплати са включени работните заплати за периода януари – декември 2023 г.

За възнаграждения на нещатния персонал са изплатени 951 883 лв., в това число 200 913 лв. на членове на СИК при произвеждане на избори за Народно събрание, 31 043 лв. за работещи по Национални програми за осигуряване на заетост, 541 836 лева възнаграждения на Лични асистенти, назначени по Национален механизъм „Лична помощ“.

За възнаграждения по извънтрудови правоотношения са изплатени 66 164 лв., предимно в сферата на образованието и социалните услуги.

За облекло и СБКО са изплатени 121 751 лв. от планирани 124 321 лева, като 111 942 лв. са във функция „Образование“.

За обезщетения с характер на възнаграждения са изплатени 205 215 лв., изплатени на служители придобили право на пенсия за изслужено време и старост, от които 166 986 лв. във функция „Образование“.

За други подобни плащания и възнаграждения, в това число за временна неработоспособност за сметка на работодателя са изплатени 42 745 лв.

Внесени осигурителни вноски от работодател за ДОО – 942 777 лв., за УПФ – 154 148 лв., здравно – осигурителните вноски за сметка на работодателя, внесени към края на отчетния период са 391 279 лв., а за допълнително задължително пенсионно осигуряване за родените след 31.12.1959 г. са внесени 207 766 лв.

Общо разходите за персонал към края на отчетния период за държавни дейности са 9 829 143 лв., представляващи 94 % от планираните за годината. Относителното тегло на всички трудови разходи е 71 на сто от отчетените разходи за държавни дейности.

За издръжка на държавните дейности към края на отчетния период при уточнен план 2 530 841 лв. са отчетени 1 648 152 лв. (65 % от плануваните), като най-голям е делът на разходите външни услуги – 450 415 лв., в т.ч. компенсации по чл. 283, ал.2 от ЗПУО по отчет 175 669 лв; за вода, горива и енергия са платени 347 217 лв.; разходите за материали са 360 643 лв.; за текущи ремонти – 47 263 лв.; разходите за храна са 176 916 лв.; за книги и учебни помагала – 60 132 лв; разходи за СБКО – 73 441 лв.; за постелен инвентар и работно облекло 96 572 лв.; за застраховки 23 675 лв.; за командировки 6 162 лв.; за медикаменти 3 831 лв.; разходи за банкови такси – 1 600 лв.; разходи за договорни санкции и неустойки, съд.обезщетения и разноски – 285 лв.; други некласифицирани другаде – 0 лв.

Платени са държавни данъци и такси в размер на 8 995 лв., платените местни данъци и такси са 16 913 лв. Стипендиите на ученици от социално слаби семейства, сираци и стипендии за отличен успех, изплатени към края на отчетния период са 19 699 лв.

Като разход за държавни дейности по параграф 42-00 са отчетени средствата по НП „България образователни маршрути“ – 75 447, личните средства на децата, настанени на пълна държавна издръжка в делегираните държавни дейности в размер на 5 350 лв.

Платените присъдени издръжки, компенсациите за безплатен и намален транспорт на определени категории пътници – 26 827 лв. и средствата за спорт в Образование – 3 509 лв. са отчетени по параграф 42-19 други текущи трансфери за домакинства.

Изплатените субсидии на превозвачи за вътрешноградски линии и междуселищен транспорт са отразени в параграф 43-01 Субсидии за текуща дейност на нефинансови предприятия.

През отчетния период предоставените субсидии на читалищата са 246 449 лв., като в същия параграф 45-00 Предоставени субсидии на нефинансови предприятия са отчетени преведените средства на външен доставчик на пет социални услуги за периода януари-декември 2023 г. –950 255 лв.

Разходите за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности са 120 лв.

През анализирания период реализираните капиталовите разходи за държавни дейности са в размер на 999 233 лева, което като процент на изпълнение на инвестиционната програма в частта на държавните дейности е 84 на сто. Изпълнените инвестиционни разходи са представени по обекти и източници на финансиране в Приложение № 3 към настоящото предложение.

Разпределение на разходите за държавни дейности по функции				
Функция	**Уточнен план, лв.**	**Отчет към 31.12.2023 г., лв.**	**% на изпълнение на плана на съотв.функция**	**Отн. дял на изпълнението функция/ общо р/ди ДД (%)**
Общи държавни служби	1 851 633	1578 923	85	11,4
Отбрана и сигурност	400 280	221 425	55	1,6
Образование	8 437 718	7 697 251	91	55,4
Здравеопазване	697 196	654 047	94	4,7
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	3 420 522	3 017 321	88	21,7
Почивно дело, култура и религиозни дейности	676 793	632 850	94	4,5
Икономически дейности и услуги	104 825	94 702	90	0,7
Всичко разходи за ДДД:	**15 588 967**	**13 896 519**	**87%**	**100.0**

2.2. РАЗХОДИ ЗА МЕСТНИ ДЕЙНОСТИ

Бюджетът за местни дейности в края на 2023 г. е 11 077 072 лв., а изпълнението е 6 727 522 лв. или 61 на сто от плана (през 2022 г. изпълнението е идентично). Изпълнението на разходите за местни дейности спрямо общия размер на отчета на разходите по бюджета е 32 на сто.

По видове разходите в местни дейности са както следва:

За заплати и възнаграждения на щатния персонал са изплатени 697 029 лв. В сумата са включени заплатите за периода януари – декември 2023 г.

За възнаграждения на нещатния персонал са изплатени 5 277 лв., за възнаграждения по извънтрудови правоотношения са изплатени 19 447 лв.; от СБКО за облекло са изплатени 0 лв.; за обезщетения с характер на възнаграждения 7 920 лв.; за други плащания и възнаграждения са изплатени 122 209 лв., в т.ч. 119 095 лв. възнаграждения изплатени на общински съветници.

Внесените осигурителни вноски от работодател за ДОО са 96 921 лв.; здравно – осигурителните вноски за сметка на работодателя внесени към края на отчетния период са 40 762 лв. За допълнително задължително пенсионно осигуряване за родените след 31.12.1959 г. са внесени 22 197 лв.

Общо разходите за персонал към края на отчетния период са 1 011 852 лв., което е 15 на сто от разходите за общински дейности. В сравнение със същия период на миналата година изпълнението на разходната част за възнаграждения и осигуровки е 812 569 лв., което е представлявало 13 на сто от отчетените разходи за местни дейности.

Разходите за издръжка на местните дейности са в размер на 4 105 201 лв. при 2 373 524 лв. за същия период на 2022 г. Превишението е 1 731 677 лв., което се дължи най-вече на отчетените разходи за текущи ремонти на пътища и улици в размер на 809 135 лв., както и на увеличените разходи за добив на дървесина, увеличени са разходите за зимно поддържане, т.к. имахме по-голям преходен остатък от предходната година. Разходите за издръжка представляват 61 на сто от общите разходи за общински дейности, като процента през миналата година е бил 64 на сто. В разходите за издръжка са включени разходите за храна в ДСП - 94 307 лв.; разходи за медикаменти – 81 лв.; разходи за книги и учебни пособия 2 936 лв.; разходи за работно облекло – 29 560 лв.; разходи за материали 310 901 лв. в т.ч. за чистота – 51 580 лв. и снегопочистване – 11 785 лв.; разходите за вода, горива и енергия 453 111 лв.; разходи за външни услуги 1 924 222 лв., в т.ч. разходите за чистота 743 645 лв., за поддържане на пътища и снегопочистване 472 938 лв.; за текущи ремонти – 1 214 619 лева в т.ч. от трансформация на целева субсидия за капиталови разходи – 809 135 лв.; за командировки в страната и чужбина са изплатени 2 890 лв.; за застраховки на МПС и общинска собственост са разходвани 27 135 лв.; разходи за СБКО – 37 896 лв.; за обезщетения, неустойки и лихви по забавени плащания са платени 1 691 лв.; за други разходи некласифицирани в др. параграфи 5 600 лв.

Платените данъци и такси са 52 925 лв., в т.ч. платени държавни данъци и такси 9 316 лв.; платените местни данъци и такси са 43 609 лв.

Изплатени стипендии по общинска програма за подпомагане на младиздравни специалисти – 1 170 лв.

Изплатени са помощи по решение на Общински съвет общо за 72 199 лв., от които на физически лица –34 751 лв., на ученици за постижения – 180 лв. и за потребителите на „Хоспис Елена“ ЕООД –37 268 лв.

На „Еленски Балкан“ ЕООД, по параграф 43-09 са предоставени субсидии в размер на 20 000 лв., в рамките на гласуваните от Общински съвет за 2023 г.

На спортни организации са предоставени субсидии в размер на 77 000 лв. Внесен е членски внос в сдружения в размер на 11 521 лв.

Към 31 декември 2023 г. реализираните капиталови разходи в местни дейности са в размер на 1 375 654 лв., представляващи 28 на сто от планувaните, разпределени както следва: по § 51-00 Основен ремонт на дълготрайни активи – 1 101 633 лв.; § 52 – 00 Придобиване на ДМА – 238 988 лв.; §53-00 Придобиване на НДА – 10 033 лв.; § 54 -00 Придобиване на земя –0 лв.; § 55 -00 Капиталови трансфери за нефинансови предприятия – 25 000 лв.

Изпълнението на капиталовите разходи като процент от отчетените местни дейности е 20%. Същото е представено в Приложение № 3 към настоящото предложение по обекти и източници на финансиране.

Разпределение на разходите за местни дейности по функции				
Функция	**Уточнен план, лв.**	**Отчет към 31.12.2023 г., лв.**	**% на изпълнение на плана на съотв.функция**	**Отн. дял на изпълнението функция/ общо р/ди МД (%)**
Общи държавни служби	803 267	657 093	82	9,8
Отбрана и сигурност	80 000	68 569	85	1,0
Образование	61 025	34 311	56	0,5
Здравеопазване	385 828	130 242	33	1,9
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	480 367	450 218	94	6,7
Жилищно строителство, БКС и опазване на околната среда	5 739 670	2 574 259	45	38,3
Почивно дело, култура, религиозни дейности	736 846	450 122	62	6,7

Иконом. дейности и услуги	2 790 069	2 362 708	85	35,1
Разходи, некласифицирани в др.функции-лихви и резерв	0	0	0	0
Всичко разходи за местни дейности:	**11 077 072**	**6 727 522**	**61%**	**100**

2.3. ДЪРЖАВНИ ДЕЙНОСТИ ДОФИНАНСИРАНИ С МЕСТНИ ПРИХОДИ

Разходи за дофинансирани държавни дейности с приходи от местни дейности са отчетени 504 142 лв., а през предходната година са били 432 848 лв.

Дофинансирани са дейностите, представени в таблицата по-долу.

По видове разходите са както следва:

За заплати и възнаграждения на щатния персонал са изплатени 298 061 лв. В сумата са включени заплатите за периода януари – декември 2023 г.

За възнаграждения на нещатния персонал са изплатени 49 747 лв; по извънтрудови правоотношения – 1 660 лв., за обезщетения с характер на възнаграждения 4 301 лв.; за други плащания и възнаграждения са изплатени 3 977 лв.

Внесените осигурителни вноски от работодател за ДОО са 40 918 лв.; Здравно – осигурителните вноски за сметка на работодателя внесени към края на отчетния период са 17 640 лв. За допълнително задължително пенсионно осигуряване за родените след 31.12.1959 г. са внесени 9 207 лв.

Общо платени разходи за персонал в държавни дейности, дофинансирани с общински приходи са изплатени – 425 511 лв., което представлява 84 на сто от общите разходи.

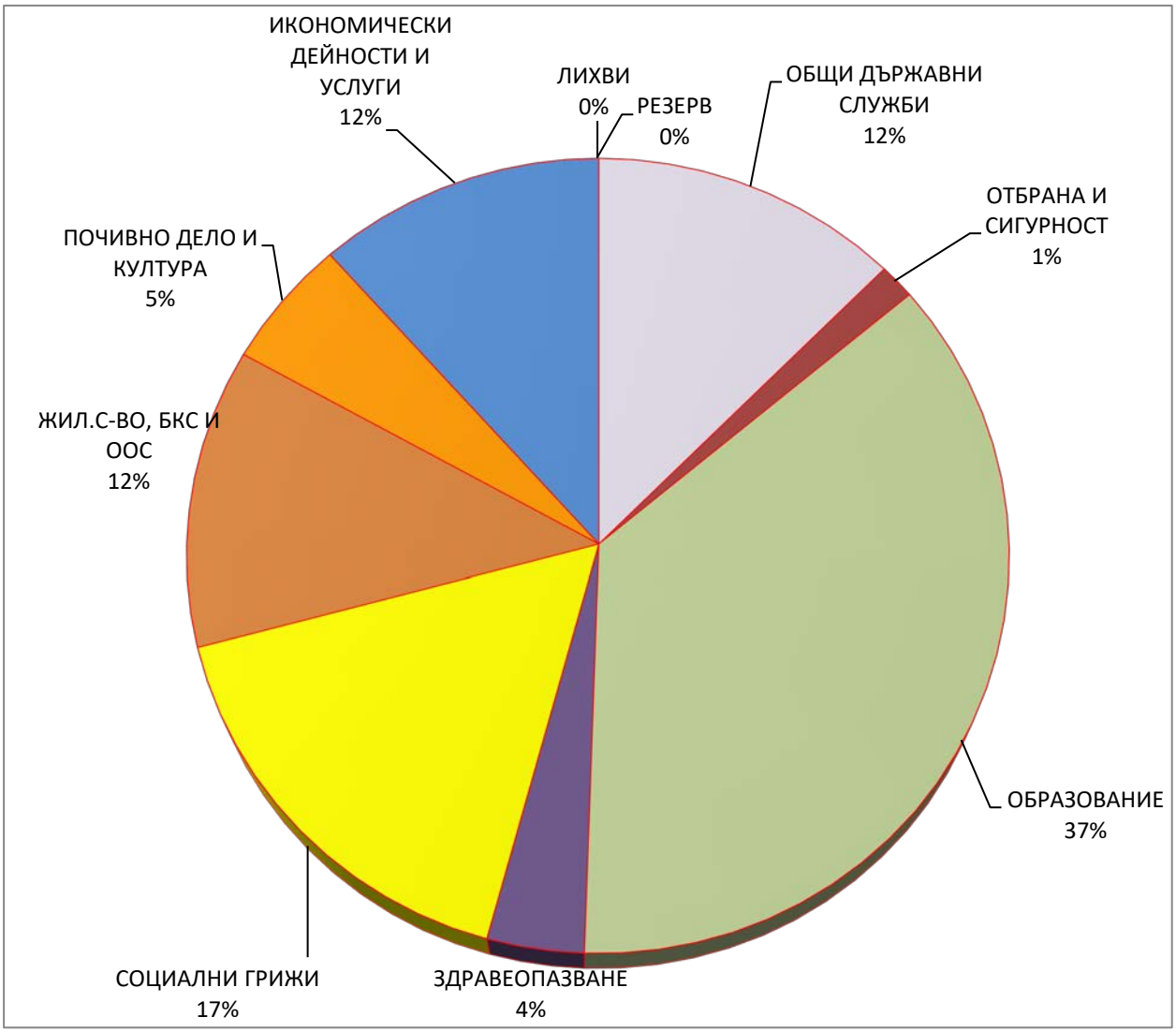
Като разходи за издръжка са отчетени 16 546 лв., от които за работно облекло-2 100 лв., материали – 8 876 лв.,за горива - 444 лв., външни услуги-3 162 лв., застраховки – 179лв., за банкови такси – 69 лв., за СБКО – 1 756 лв. и платен данък 177 лв.

Извършените инвестиционни разходи са в размер на 61 900 лв.

Разпределение на разходите за дофинансиране на делегирани от държавата дейности с местни приходи по функции				
Функция	**Уточнен план, лв.**	**Отчет към 31.12.2023 г., лв.**	**% на изпълнение на плана на съотв.функция**	**Отн. дял на изпълнението функция/ общо р/ди Дофинансиране (%)**
Общи държавни служби	475 500	405 612	85	80,0

Отбрана и сигурност	15 784	15 784	100	3,1
Социално осигуряване, подпомагане и грижи	412	412	100	0,0
Почивно дело, култура, религиозни дейности	125 523	19 972	16	4,0
Всичко разходи за делегирани от държавата дейности за сметка на общ. приходи :	**679 581**	**504 142**	**74%**	**100.0**

В следващата диаграма е представено разпределението на общите разходи по функции:

3. СМЕТКИ ЗА СРЕДСТВА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

През отчетния период в общината функционират следните сметки за средствата от Европейския съюз:

- Сметка за средствата от Европейския съюз на Националния фонд.
- Сметка за средствата от Европейския съюз на Държавен фонд „Земеделие“.

В сметката за средства предоставени на Националния фонд от Европейския съюз са отчитани следните проекти:

Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”

Изразходените средства по тази програма са в размер на 596 495 лв. и са отразени както следва:

- в дейност 532 Програми за временна заетост, проекти „Нова възможност за младежка заетост” - общо 63 326 лв.

- в дейност 545 проекти „Патронажна грижа+“- Компонент 3 и „Грижа в дома“ – общо 248 531 лв.

- в дейност 538 проект „Приеми ме“ – общо 132 724 лв.

-в дейност 589 Други служби и дейности по социалното осигуряване, подпомагане и грижи, проекти „Услуги за ранно детско развитие” и „Укрепване на капацитета на служителите от Общинска администрация Елена“ – общо 151 914 лв.

Оперативна програма „Фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица”- проект„Топъл обяд”, в дейност 524 Домашен социален патронаж - Разходвани са средства само за издръжка в размер на 17 126 лв.

По програма "Образование"

По тази програма се реализират седем проекта: „Подкрепа за успех“, "Подкрепа за приобщаващо образование", „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“, „Образование за утрешния ден“, „Равен достъп до училищното образование в условия на криза“-нов етап и „Успех за теб“.

Извършените разходи по всички тези проекти са на стойност 177 764 лв.

Оперативна програма „Околна среда”- 256 409 лв. разходвани, както следва:

- в дейност 627 Управление на дейностите по отпадъците - проект „От компостиране към нулеви отпадъци - въвеждане на добри практики за превенция генериране на битови отпадъци чрез обучения за компостиране и създаване на обществен екологичен център“ на община Елена“ – 256 409 лв.

4. ОБЩИНСКИ ДЪЛГ

На основание чл.9, ал.1 от Закона за общинския дълг кметът на общината изготвя годишен отчет за състоянието на общинския дълг и го внася в Общинския съвет като неразделна част от отчета за изпълнение на бюджета.

През 2023г. Община Елена не е поемала общински дълг, не е получавала заем и не е отчитала такъв.

В изпълнение на задълженията заложени в чл.55 от Закона за общинския дълг, Община Елена редовно предоставя информация на Министерство на финансите чрез Информационната система на общините.

В чл.32, ал. 1 от Закона за публичните финанси е регламентирано ограничение на годишният размер на плащанията по общинския дълг, който във всяка отделна година не може да надвишава 15 на сто от средногодишния размер на собствените приходи и общата изравнителна субсидия за последните три години, изчислен на базата на данни от годишните отчети за изпълнението на бюджета на общината.

Към края на 2023 г. съотношението на плащанията по дълга към средногодишния размер на изравнителната субсидия и собствените приходи за Община Елена е в размер на 0 на сто.

Съгласно чл.8а от Закона за общинския дълг Общината трябва да извършва текущо наблюдение за състоянието на дълга на търговските дружества с общинско участие в капитала, както и на останалите контролирани от общината лица, чиито средства и операции не са включени в общинския бюджет.

През 2023 г. Община Елена има участие в капитала на три търговските дружества, като нито едно не е получавало заеми и няма поет дълг.

Съгласно чл.55 от Закона за общинския дълг „Кметовете на общините са длъжни да водят, съхраняват и предоставят на Министерство на финансите информация за поетия от общините дълг, дълга на контролираните от тях лица, които попадат в обхвата на подсектор „Местно управление", в съответствие с изискванията на Европейския съюз и на българското законодателство за отчетността на статистиката и бюджетирането на публичния сектор."

Към 31.12.2023 г. в подсектор „Местно управление" не попадат юридически лица на територията на община Елена и Община Елена не е подавала такава информация.

5. ПОКАЗАТЕЛИ ПО ЧЛ.130а ОТ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ

Съгласно чл.130а, ал.1 от Закона за публичните финанси, общините следва да следят редица показатели, за да не изпаднат в категорията „Общини с финансови затруднения", като същите показатели се следят и от Министерство на финансите.

Към края на 2023 г. показателите за финансова устойчивост и ефективност на Община Елена са следните:

- Максимален размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през годината по бюджета на общината – съгласно решение на Общински съвет са планирани 14 093 846 лв., а по отчет са 9 803 214 лв. Съгласно Закона за публичните финанси наличните към края на годината задължения за разходи не могат да надвишават 15% от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години. За община Елена този показател към края на 2023 г. е 117 888 лв., което е 0.7 % от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години.

- Максимален размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през годината – по план – 17 027 456 лв. Наличните към края на годината поети ангажименти за разходи не могат да надвишават 50 % от средногодишния размер на отчетените разходи за последните четири години. За община Елена по отчетни данни този показател е 10 190 436 лв., което представлява 63,5% от отчетените разходи за последните четири години. Със Закона за изпълнение на държавния бюджет на Република България за 2023 г. се дава възможност ограничението на чл.94, ал.3, т.2 от Закона за публични финанси да не се прилага за ангажименти и разходи по сключени договори през 2020 г.- 2023 г. за извършвани услуги по чл.62 от Закона за местните данъци и такси. След въведеното облекчение, този показател е със стойност 9 835 963 лв., а като процент става 61,3%. За миналата година същият показател в процентно изражение е бил 85,6%.

  Този показател не е в ограничението по закон вече втора поредна година. Това се дължи на сключени договори на големи стойности, но със срок на изпълнение повече от една година години. Съгласно указанията на Министерство на финансите, поемането на ангажимент се осчетоводява с пълната стойност в годината на поемане на същия, след което на три месеца се приспада плащането по него. При обявяване на обществени поръчки от страна на общината със срок на изпълнение една година, се наблюдава нежелание от страна на бизнеса да подава документи за участие в процедура с кратък срок на изпълнение, а и голяма част от дейностите, които се възлагат със сключване на конкретен договор изискват срок за изпълнение по-дълъг от една година. С оглед постигане на по-добри финансови условия, ефективност и предвидимост на разходите, Министерство на финансите също препоръчват да се обявяват обществени поръчки с по-дълъг срок.

- Налични към края на годината задължения към доставчици в отчетна група СЕС, не следва да надвишава 50 на сто от отчетените към края на годината разходи по бюджета на общината. Община Елена приключи годината с 0 лв. задължения към доставчици, дължащи се на ненавременно представен документ за плащане.

- Община Елена няма просрочени задължения към началото на 2023 г. Към края на годината също завършваме без просрочени задължения.

  Съгласно ЗПФ наличните към края на годината просрочени задължения по бюджета на общината не могат да надвишават 5 на сто от отчетените за последната година разходи на общината. За нашата община този процент е нула.

- Просрочените вземания към 31.12.2023 г. са 78 830 лв. Просрочените вземания към края на отчетния период са 0,3 на сто от отчетените разходи.

  Като просрочени вземания от клиенти са отразени: 2 585 лв. задължения на наематели за консумативи; 65 636 лв. са несъбраните вземания от тарифни такси и дървесина от общински гори.

  Просрочените вземания по сключени от общината договори за наем са в размер на 8 718 лв. В сумата са включени 3 261 лв. жилищни наеми и 5 457 лв. наеми от фирми. На нередовните наематели се изпращат напомнителни писма, прекратяват се договори на неизправните длъжници.

Другите просрочени вземания са както следва: 1 832 лв. са несъбраните такси в целодневните детски градини и 59 лв. в Детска ясла гр.Елена.

- Бюджетното салдо на общината към края на 2023 г. отново е положителна величина, макар и с по-малка стойност – 519 386 лв., а като процент от общите постъпления е 2,4% при 5,02% през 2022 г. Следва да се отбележи, че общината в последните шест години излиза на положително бюджетно салдо. Този показател на общините в България на национално ниво е отрицателна величина в размер (-) 1,64%.
- Осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства за Община Елена е над осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетена за последната година. Осреднената събираемост на двата данъка на нашата община е 78,05 % при 74,7% през 2022 г., Средното равнище за страната през 2023 г. е 75,35%.
- Делът на капиталовите разходи в общите разходи (инвестиционна активност) е 11,58% (при 24,14% през 2022 г.), при средна за страната 15,02 %. През изминалата година се възложиха много технически проекти, които останаха в процес на изпълнение и през 2024 г. Срещнахме трудности и забавяния при обществени поръчки, подготвителни дейности и съгласувателни процедури по обектите.

Изводите, които могат да се направят на база горния анализ на показателите са следните:

- През последните години се наблюдава повишаване на събираемостта на данъчни приходи, което се дължи на въведените информационни системи на обвързаност между администрациите, на предприетите мерки от общинска администрация, изразяващи се в изпращане на напомнителни писма на длъжници с покана за доброволно изпълнение и съставяне на актове на установяване на задължения и пристъпване към принудително изпълнение, както и на периодичните информационни и разяснителни кампании.
- Неданъчните приходи на общината не се увеличават с подобен темп, което засилва зависимостта ни от централния бюджет. Най-големи трудности срещаме е продажбата на дървесина, която генерира най-големия дял от неданъчните приходи. През 2022 г. имаше забавяния в провеждането на законовите процедури по продажба на дървесина, поради съдебни дела. През 2023 г. след произнасяне на съда в полза на общината бяха проведени процедурите, което доведе до реализиране на добри неданъчни приходи.
- Следва обаче да се търсят нови приходоизточници, да се развива мрежата от услуги, които предлага общината.
- В разходната част – спазва се стриктна финансова дисциплина. Не се допускат просрочени задължения, а просрочените вземания са в малък размер, като основно са от минали години.
- Показателят „инвестиционна активност“ е под средното равнище за страната. Трудности и забавяния има основно при изпълнение на инвестиционната програма, изразяващи се в тежки законодателни процедури и изисквания по отношение на техническото изпълнение на обектите, често изискващи външно одобрение и съгласуване. При провеждане на обществените поръчки – законовите срокове са

дълги и процедурите са продължителни, което също забавя процесът по изпълнение на инвестиционната програма.

- Видно е, че се следят показателите по чл. 130а от ЗПФ, за да не се достигнат критични стойности по изброените по-горе критерии. През изминалата година сме в нарушение на един от тях, дължащо се на обективни причини. Надвишаването на поетите ангажименти за разходи е в следствие на проведени поръчки по Закона за обществените поръчки, проведени конкурси по Закона за социалните услуги и сключените от Община Елена дългосрочни договори, които ще се изпълняват за срок от три и повече години.

Като цяло отчитаме едно добро изпълнение на общинския бюджет за предходната година, имайки предвид, че бюджетната процедура и през 2023 г. не бе в установените рамки и беше предизвикателство - за планиране, и за изпълнение.

Във връзка с гореизложеното, предлагам на Общински съвет Елена следния

ПРОЕКТ ЗА РЕШЕНИЕ:

На основание чл. 21, ал. 2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация /ЗМСМА/, във връзка с чл. 21, ал. 1, т. 6 от ЗМСМА, чл. 140 от Закона за публични финанси, чл. 9 от Закона за общинския дълг и чл. 44, ал. 5 от Наредбата за условията и реда за съставяне на бюджетната прогноза за местни дейности за следващите три години, за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета на община Елена

1. Приема отчета за изпълнение на бюджета за 2023 г., както следва:

1.1. По прихода – 21 128 183 лв., в т. ч. наличност по сметки в края на периода (-) 6 448 794 лв.; наличност в лева по депозитни сметки в края на периода (-) 712 854 лв. разпределен по параграфи, съгласно Приложение № 1;

1.2. По разхода – 21 128 183 лв. (разпределен по функции, дейности и видове разходи, съгласно Приложение № 2; Приложение № 2-1; Приложение № 2-2; Приложение № 2-3 и Приложение № 2-4.

1.3. Приема предоставените заеми от бюджета на общината към 31.12.2023 г. по оперативни програми, както следва:

Оперативна програма/Програма	Размер на заема (-) лв.
РЧР	(-) 54 824
ФЕПНЛ	(-) 6 509
ТГС – INTERREG – V-A Румъния-България	(-) 122 947
ПРСР	(-) 41 228
ОБЩО:	(-) 225 508

2. Приема отчета на инвестиционната програма за капиталовите разходи на община Елена през 2023 г., съгласно приложение № 3;

3. Приема отчета на трансформираните средства от целева субсидия за капиталови разходи по чл. 55 от ЗДБРБ за 2023 г. в целеви трансфер за неотложни текущи ремонти на общински пътища и улична мрежа, съгласно приложение № 3.1;

4. Приема отчета за изпълнение на сметките за средства от Европейския съюз за 2023 г., съгласно Приложение № 4;

5. На основание чл. 9, ал. 3 от Закона за общинския дълг приема годишен отчет за състоянието на общинския дълг и дълга на лицата по чл. 8а, съгласно Приложение № 19 - Информация за Общинския дълг към ФО - 3 от 2024 г.;

6. Приема информация за показателите по чл. 130а от Закона за публичните финанси за 2023 г., съгласно Приложение № 5;

7. Приема Отчета на План-сметката за приходите и разходите през 2023 г. за дейност „Чистота“ по чл. 66, ал. 1 от Закона за местните данъци и такси.

8. Приема за сведение протокола от публичното обсъждане на отчета на бюджета на Община Елена за 2023 г.

С уважение,

инж. ДИЛЯН МЛЪЗЕВ
Кмет на община ЕЛЕНА

Изготвил:

Силвия Мирянова, Директор на дирекция ФБМП
09.08.2024 г., 17:18 ч.

Съгласувал:

Драгомир Цанев, Главен юрисконсулт